

OBSAH

ÚVOD DO PROBLEMATIKY PRÁVNÍCH DĚJIN

EVROPSKÝCH ZEMÍ A USA	11
1. Předmět, metoda a poslání právních dějin evropských zemí a USA	11
2. Pojem státu a práva	11
3. Periodizace obecných dějin státu a práva	13

I. PŘEDSTÁTNÍ SPOLEČNOST A JEJÍ PŘEMĚNA NA STÁT

1. Vývojová období předstátní společnosti	17
2. Prvobytně pospolná společnost a její rysy	19
3. Vojenská demokracie a její rysy	20
4. Přeměna vojenské demokracie na stát na Starém Východě a na antickém Západě	21

II. PRÁVNÍ DĚJINY STAROVĚKU

PRÁVNÍ DĚJINY VÝCHODNÍCH SAMOVLÁD	25
1. Východní samovlády	25
2. Problém periodizace právních dějin východních samovlád	26

PRÁVNÍ DĚJINY STARÉHO EGYPTA	27
1. Periodizace dějin státu	27
2. Státní zřízení	28
3. Prameny práva	30

PRÁVNÍ DĚJINY STARÉ MEZOPOTÁMIE	32
1. Periodizace dějin státu	32
2. Státní zřízení	33
3. Prameny práva	36

PRÁVNÍ DĚJINY STAROVĚKÉHO ŘECKA	38
1. Periodizace dějin státu a práva	38
2. Řecký městský stát	39
3. Athénský stát	40
4. Spartský stát	48
5. Prameny k dějinám státu a práva ve starověkém Řecku	49

DĚJINY ŘÍMSKÉHO STÁTU A PRÁVA	51
1. Periodizace dějin římského státu	51
2. Nejdůležitější orgány římského státu v jednotlivých obdobích	52
3. Prameny práva	62

III. PRÁVNÍ DĚJINY ZA FEUDALISMU

VZNIK A VÝVOJOVÁ STADIA FEUDÁLNÍHO STÁTU A PRÁVA	71
PRÁVNÍ DĚJINY BYZANCE	73
1. Periodizace dějin státu	73
2. Státní zřízení	74
3. Prameny práva	76
PRÁVNÍ DĚJINY GERMÁNŮ	81
1. Vznik germánských barbarských států	81
2. Germánské barbarské zákony	82
3. Společenské a státní zřízení u Franků	83
4. Prameny práva u Franků	86
LENNÍ A VRCHNOSTENSKO-PODDANSKÉ VZTAHY, STŘEDOVĚKÁ MĚSTA	87
1. Feudální vlastnictví	87
2. Lenní vztahy	88
3. Vrchnostensko-poddanské vztahy	88
4. Středověká města	89
PRÁVNÍ DĚJINY FEUDÁLNÍ FRANCIE	91
1. Charakteristické rysy vývoje státu a práva	91
2. Státní zřízení	91
3. Soustavy a prameny práva	94
PRÁVNÍ DĚJINY FEUDÁLNÍ ANGLIE	96
1. Charakteristické rysy vývoje státu a práva	96
2. Státní zřízení	97
3. Prameny práva	99
PRÁVNÍ DĚJINY FEUDÁLNÍHO NĚMECKA	102
1. Vznik a zánik Svaté říše římské	102
2. Vznik, vývoj a důsledky zeměpanské výsosti v Německu	103
3. Státní zřízení	104
4. Prameny práva	107
STÁTNÍ ZŘÍZENÍ NEJVÝZNAMNĚJŠÍCH STŘEDOVĚKÝCH ITALSKÝCH MĚSTSKÝCH REPUBLIK	110
1. Historické souvislosti	110
2. Typologie severo- a středoitalských městských států	111
3. Benátská republika	112
4. Janovská republika	115
5. Florencie a Milán	115

PRÁVNÍ DĚJINY FEUDÁLNÍHO RUSKA	118
1. Stručný historický přehled	118
2. Státní zřízení	119
3. Prameny práva	119
4. Zrušení nevolnictví a rolnická reforma v Rusku	122
5. Reformy po roce 1861	122

STRUČNÝ PŘEHLED PRÁVNÍCH DĚJIN VYBRANÝCH SLOVANSKÝCH STÁTŮ STŘEDNÍ A JIHOVÝCHODNÍ EVROPY

A. PRÁVNÍ DĚJINY FEUDÁLNÍHO POLSKA	124
1. Stručný historický přehled	124
2. Společenské a státní zřízení	125
3. Prameny práva	128
B. PRÁVNÍ DĚJINY FEUDÁLNÍHO BULHARSKA	129
1. Stručný historický přehled	129
2. Společenské a státní zřízení	130
3. Prameny práva	131
C. PRÁVNÍ DĚJINY FEUDÁLNÍHO SRBSKA	133
1. Stručný historický přehled	133
2. Společenské a státní zřízení	134
3. Prameny práva	135
D. PRÁVNÍ DĚJINY FEUDÁLNÍHO CHORVATSKA	136
1. Stručný historický přehled	136
2. Společenské a státní zřízení	137
3. Prameny práva	139
STÁT A PRÁVO U TURKŮ DO ROKU 1807	141
1. Historické souvislosti tureckých dějin	141
2. Periodizace dějin státního zřízení	141
3. Hlava tureckého státu	142
4. Instituce tureckého státu	143
5. Územní správa	144
6. Právo	145

POMĚR STÁTU A CÍRKVE OD VZNIKU KŘESŤANSTVÍ DO ROKU 1789

1. Vznik a charakteristické rysy raného křesťanství	146
2. Stručná charakteristika poměru státu a církve v Římě, Byzanci a Francké říši	147
3. Vývojové tendence poměru státu a církve na evropském Západě do reformace	148

4. Poměr státu a církve za reformace a protireformace	149
5. Poměr státu a církve od reformace do r. 1789	151
6. Kanonické právo a jeho prameny	153
STŘEDOVĚKÝ POLITICKÝ UNIVERSALISMUS	155
1. Idea universální monarchie v Německu	155
2. Idea římského impéria za Karla Velikého a Oty I.	156
3. Papežské snahy o světovládu a jejich výsledek	156
VYBRANÉ OTÁZKY Z PRÁVNÍCH DĚJIN ZA FEUDALISMU	158
1. Právo soukromé války a jeho omezování	158
2. Právo branného odporu	161
3. Recepce římského práva	162
IV. PRÁVNÍ DĚJINY ZA KAPITALISMU	
CHARAKTERISTIKA REVOLUCÍ 16.–19. STOLETÍ	167
NIZOZEMSKÁ REVOLUČNÍ VÁLKA ZA NEZÁVISLOST	
V 16. STOLETÍ. REPUBLIKA SPOJENÝCH PROVINCIÍ	168
1. Příčiny revoluční války, rozložení sil na jejím počátku	168
2. Průběh revoluce	169
3. Vývoj státního zřízení republiky Spojených provincií	170
4. Z vývoje práva v XVI.–XIX. století	170
PRÁVNÍ DĚJINY ANGLICKÉ BURŽOAZNÍ REVOLUCE 1640–1660.	
POREVOLUČNÍ VÝVOJ STÁTU A PRÁVA DO R. 1918.	172
1. Období před revolucí	172
2. Prosba o práva	173
3. Rozložení sil na počátku revoluce	173
4. Průběh revoluce	174
5. Významné revoluční zákony	175
6. Z vývoje práva za revoluce	177
7. Významné zákony z období restaurace Stuartovců	178
8. Habeas Corpus act	179
9. Slavná revoluce 1688	180
10. Ústavní vývoj Velké Británie po Slavné revoluci	180
11. Z vývoje práva v období 1660–1918	181
PRÁVNÍ DĚJINY USA DO R. 1918	184
1. Příčiny revoluční války za nezávislost	184
2. Prohlášení nezávislosti z r. 1776	184
3. Rozložení sil na počátku revoluční války.	
Výsledek revoluční války	185
4. Články konfederace z r. 1781	185

5. Ústava z r. 1787. 1. cyklus oprav ústavy	186
6. Zápas mezi otrokáři a kapitalisty v letech 1783–1865 Výsledky války Jihu proti Severu	186
7. 2. cyklus oprav ústavy. Černé zákoníky	188
8. Z vývoje práva v letech 1865–1918	187

PRÁVNÍ DĚJINY ZA VELKÉ FRANCOUZSKÉ REVOLUCE 1789–1804.

POREVOLUČNÍ VÝVOJ STÁTU A PRÁVA DO R. 1918

1. Krize starého režimu. Vzpouřa privilegovaných stavů proti monarchii v letech 1787–1788	190
2. Rozložení sil na počátku revoluce	191
3. Průběh revoluce	191
4. Státní zřízení v letech 1789–1804	192
5. Z vývoje práva v letech 1789–1804	194
6. Státní zřízení v letech 1804–1871	196
7. Pařížská Komuna 1871	197
8. Státní zřízení v letech 1871–1918	198
9. Z vývoje práva v letech 1804–1918	198

POMĚR STÁTU A CÍRKVE VE FRANCII V LETECH 1789–1814

1. Poměr státu a církve za francouzské revoluce v letech 1789–1814 ..	199
2. Poměr státu a církve ve Francii v letech 1799–1814	200

PRÁVNÍ DĚJINY NĚMECKA 1806–1918

1. Sjednocení Německa v 19. století	202
2. Z vývoje práva v Německu v období 1806–1918	203

STÁT A PRÁVO V OSMANSKÉ ŘÍŠI V LETECH 1807–1922

A V TURECKÉ REPUBLICE V LETECH 1923–1938

1. Charakteristika Osmanské říše do r. 1918	205
2. Reformy a vývoj státního zřízení v letech 1807–1922	206
3. Historické souvislosti vzniku Turecké republiky (1918–1923)	208
4. Státní zřízení Turecké republiky v letech 1923–1938	210
5. Z vývoje práva v letech 1807–1938	211

VZNIK STÁTNÍCH ÚTVARŮ NA BALKÁNĚ V 19. STOLETÍ

A PO 1. SVĚTOVÉ VÁLCE

1. Historické souvislosti	213
2. Charakteristika národně osvobozenického hnutí balkánských národů	214
3. Politické okolnosti vzniku samostatných balkánských států	215
4. Státní zřízení vybraných balkánských států (Řecko, Srbsko, Bulharsko)	217
5. Vznik a státní zřízení Království Srbů, Chorvatů a Slovinců, resp. Jugoslávie	218
6. Prameny práva	219

VYBRANÉ OTÁZKY Z DĚJIN POMĚRU STÁTU A CÍRKVE ZA KAPITALISMU	220
1. Poměr státu a církve ve Francii v letech 1814–1920	220
2. Poměr státu a církve v Itálii v letech 1870–1929	221
3. Lateránské smlouvy	221
4. Codex iuris canonici	222
PRÁVNÍ VÝVOJ FAŠISTICKÝCH STÁTŮ V LETECH 1918–1945 ...	223
1. Charakteristické rysy vývoje státu a práva ve fašistických státech	223
2. Státní zřízení fašistické Itálie	224
3. Státní zřízení Japonska v letech 1918–1945	226
4. Státní zřízení nacistického Německa	229
RESUMÉ	231
SUMMARY	239
DOPORUČENÁ LITERATURA	247